

uit het boek Geschiedenis van Kalmthout.
door Jean Bastiaensen

km

daar zijn bezems. Zijn zoon Victor Michielsens ("Fikske van 't Hoekske") maakte er nog bezems tot in 1960. Zijn jaarlijkse produktie bedroeg 12.000 bezems. Ze werden gemaakt van berkenrijs, wilde wilg en heidekruid (*Calluna vulgaris*). De handelsmarkt lag in Antwerpen, vooral op de Paardenmarkt.

Geografisch is de wijk Bessemhei moeilijk te omschrijven. Bareelstraat, Eikelstraat en een stuk van de Kapellensteenweg vormen de kern. In het noorden wordt ze begrensd door Kijkuit, in het zuiden door Heide. De Achtzaligheden, maar vooral de Bessemhei, stonden vroeger bekend als wijken waar men zich beter niet liet zien. Nog lang na de Tweede Wereldoorlog waarschuwde de pastoor zijn gelovigen van 't Dorp toch maar niet te trouwen met iemand van de Bessemhei!

12.1.3. De spoorweg en het ontstaan van Heide

Nu eerst kunnen we iets schrijven over Heide, thans een dichtbevolkte wijk, toen het uitgestrekte gebied dat zo lang verloren had gelegen in de grote Zuidhei.

Toen Godfried Hermans in 1770 de Withoef had laten bouwen, was hij de eerste die daarmee het gebied ten zuiden van de Kijkuitstraat begon te ontsluiten. Behalve een kapelletje, toen al een stenen gebouwtje met een O.L.Vrouwebeeldje, was de wijk Heide inderdaad alleen maar heide, één uitgestrekte zandvlakte. Een baken voor verdwaalde reizigers was de reusachtige lindenboom naast het kapelletje. Uit de afmetingen die in 1859 werden opgegeven, kunnen we de aanplanting van deze verdwenen linde situeren rond de helft van de 17de eeuw (1650). De bedoeling van Hermans was bewoning in dit meest zuidelijk gelegen gebied mogelijk te maken, vanuit de Withoef als centraal gelegen ontginningsdomein. Er bestond trouwens een ordonnantie van Maria Theresia uit 1772 om heidegronden te beplanten met mast. In oktober 1773 kocht hij 100 potten bremzaad, en beplante de Withoefse heide met brem. Deze plant heeft de eigenschap stikstof aan de grond toe te voegen, wat voor de nieuw ontgonnen gronden zeer goed was. Ook schapen en runderen voedden zich met brem. Toch bleef het in cultuur gebrachte gebied redelijk beperkt, o.m. door het vroegtijdig verdwijnen van Hermans.

Net als bij de mogelijke aanleg van een TGV-verbinding in onze jaren '90, was er heel wat twijfel en protest toen men in 1852 vernam dat de spoorlijn Brussel-Antwerpen doorgetrokken zou worden via Kalmthout naar Nederland (Rotterdam). Men vreesde voor onteigeningen. In 1835 was de spoor-

B
1
2
1
9
2